

have faget Forslaget under Nr. 23 tilbage, efterat jeg med Bestemthed har erklævet, at Regjeringen ikke kunde følge med fra en Fjerdedeel til en Trediedeel. Det er fuldkommen rigtig, som den ærede Landssthingsmand yttrede, at jeg udtalte mig saa imødekommende som muligt med Hensyn til Forslaget under Nr. 24. Jeg kan i det Væsentlige ingen Indvending gjøre mod dette Forslag; kun forbeholder jeg mig, hvis det maatte blive antaget, at stille Forslag til, hvad jeg tgaar kaldte en noget rummeligere Affattelse af det, men det er mig ganske umuligt at see nogen Betænkelse eller Fare ved en saadan Bestemmelse som den, der her er optagen. Den ærede Ridsfører udmålede med temmelig levende Farver Billedet af det Skrækindgydende, der skulde være i et saadant Lovforslags Behandling og Vedtagelse, men jeg maa tilstaae, det er mig ikke muligt at følge ham. Jeg troer ikke, det er rigtig og klogt ved mange af disse Spørgsmaal, hvor der er Tale om enkelte mindre Bestemmelser, som kunne tages lidt paa den ene og lidt paa den anden Maade, absolut at flyde Alt bort. Der er vel Ingen, der tvivler om, at det har været Regjeringens fulde og faste Alvor, naar det i Motiverne er sagt, at efter Regjeringens Overbeviisning burde det Beløb, som paa denne Maade indbetales i Statskassen, anvendes til Bondealmuens Løb. Jeg anseer det ikke for nødvendigt udtrykkeligt at optage det i Loven, thi det betyder naturligvis ikke Meget at sige ved Lov, at det nærmere ved Lov skal bestemmes; men paa den anden Side, naar der lægges Vægt derpaa, saa er det mig dog rigtig nok ganske umuligt at see Forskjellen mellem en saadan Udtalelse i Motiverne, hvis fulde og bestemte Forsættelighed dog Ingen drager i Tvivl, og den saamme Udtalelse, naar den foreligger i Lovsform. Der er kun den Forskjel mellem de tvende Udtalelser, at, medens der i Motiverne bruges det mere almindelige Udtryk „Bondealmuens“ Løb, saa er Begrændsningen her vel skarp, men jeg har ikke forstaaet det anderledes, end at de ærede Forslagsstillere ikke vilde have Noget imod, at der kom noget rummeligere Ord ind til 3die Behandling, hvis dette Forslag maatte blive

vedtaget, idet det maa erkendes, at der kun er Spørgsmaal om allerede nu udtrykkelig at opfordre Lovgivningsmagten til at bestemme sig med disse Ting og som Exempel paa en saadan Anvendelse at nævne de Ting, der her ere opstillede. Saaledes forstaaer jeg Forslaget, og saaledes forstaaet kan jeg paa ingen Maade have Noget imod det, men skal for min Person stemme for det. — Det Forslag, der er stillet af de samme ærede Medlemmer under Nr. 25, kan jeg derimod ikke stemme for, saaledes som det foreligger, og min væsentlige Grund deril er, at jeg ikke kan see, hvad Meningen er af Forslaget. Er Meningen den, som det ærede Medlem sagde, at man blot vilde, at disse Salgsbestemmelser skulde have samme Charakter som de i Lov af 21de Juni 1854 nævnte, saa har jeg i Tanken selv ikke Noget derimod at indvende — dog vel at mærke — men i saa Henseende vil det ærede Medlem naturligvis være entg med mig — med Hensyn til Summernes Størrelse faaer Forslaget dog en anden Charakter. Disse Salgsplaner have i saa Henseende en anden Charakter end Salgsbevillingerne efter Lov af 21de Juni 1854; men det er ikke det, det ærede Medlem har tænkt paa, han har formodentlig tænkt paa, at der her i Loven kun staaer „Fæstere“, medens der i hans Endringsforslag tillige nævnes „Børn, Evi-gerbørn og Stedbørn“; jeg antager, at det er det, at Forskjellen skal ligge. Det er en Selvfølge, at dersom man sætter Priis paa, at det udtrykkelig skal tilføies, at med den paa Gaarden siddende Fæsters Samtykke kan Salget ogsaa skee til en af de nævnte Personer, Evi-gerbørn osv., saa kan det meget godt indredigeres; jeg har anseet det for ganske overflødig at sige det. Derimod er der brugt Ordet „døverende Fæstere“, som er et uklart og forvirrende Udtryk; thi det er netop Fordelen ved dette andet Stykke af § 21, at der ikke ubetinget fremtvinges Salg ved Auction, men at, naar vedkommende Godsejer tilbyder at sælge til antagelig Priis, saa kan denne Forpligtelse til at sælge ved Auction bortfalde, og altsaa kan i et saadant Tilfælde Bortkastningen paany finde Sted i Tilfælde af Fæstere-